

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

12. januar 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 101 (Alm. del) af 22. december 2020 stillet efter ønske fra Marie Bjerre (V)

Spørgsmål

Vil ministeren på baggrund af Finansministeriets ulighedsredegørelse fra december 2020, figur 1.10 side 19, oversende en grafisk opgørelse over betydningen af at være født som dreng målt på uddannelsestilbøjeligheden for de seneste 20 år, således at man kan se udviklingen i uddannelsestilbøjeligheden over tid i relation til at være født som dreng?

Svar

Der spørges til de seneste 20 års udvikling i betydningen af at være dreng for sandsynligheden for at fuldføre en ungdomsuddannelse, som fremkommer i analysen af den langsigtede effekt af lavindkomst i barndommen i kapitel 6 i Finansministeriets *Ulighedsredegørelsen 2020, jf. figur 1.10 og figur 6.9*. Formålet med analysen er at estimere den kausale effekt på uddannelsestilbøjeligheden af at have oplevet relativt lav indkomst i barndommen ved at sammenligne sandsynligheden for at fuldføre en ungdomsuddannelse senest 5 år efter afslutningen på grundskolen for søskende, som ikke alle oplever relativt lav indkomst i barndommen.

Ved at sammenligne uddannelsestilbøjelighed mellem søskende tages højde for (konstante) målbare og ikke-målbare forskelle mellem børns familiebaggrund, som kan gøre det vanskeligt at skelne imellem effekten af at opleve relativt lav indkomst og andre familiespecifikke forhold med betydning for børnenes opvækst. I analysen tages desuden højde for individuelle karakteristika, fx køn og karaktergennemsnit i 9. klasse, samt løbende forandringer i familierne, som rammer søskende i den givne familie i forskellige aldre, fx forældres ledighed, misbrug, indlæggelser eller opbrud i familien.

Det skønnes i analysen, at drenge alt andet lige har ca. 9 pct.-point lavere sandsynlighed for at fuldføre en ungdomsuddannelse end deres søstre. Resultatet skal fortolkes med forsigtighed, da der er en række usikkerheder forbundet med den konkrete modelspecifikation, der ligger til grund for analysen.

Analysen tager udgangspunkt i søskende, som er født i 1990-1997. Udvælgelsen af årgange skyldes grundlæggende, at børnene følges gennem hele barndommen og frem til fem år efter afslutningen på grundskolen, dvs. i 20-21-årsalderen, hvilket for den yngste årgang er i 2017 og 2018 (seneste dataår).

Der foreligger ikke en tilsvarende analyse for enkelte årgange 20 år tilbage i tid, dvs. for børn født i årgang 1977-1997. Det skyldes blandt andet, at der på en række relevante områder ikke findes tilgængelige oplysninger på individniveau tilbage til 1977. Oplysninger om familiernes sammensætning på individniveau foreligger fx kun tilbage til 1985, mens oplysninger om en lang række af forældrenes baggrundskarakteristika, fx misbrugshistorik, data om psykiske og somatiske sygdomme mv. ikke findes så langt tilbage i tid.

En tilsvarende analyse af den kausale effekt af at være født som dreng på sandsynligheden for at fuldføre en ungdomsuddannelse tilbage til årgang 1985 vil derfor ikke i samme omfang kunne tage højde for andre relevante familieforhold med betydning for uddannelsestilbøjeligheden, som påvirker søskende på forskellige tidspunkter i livet. Dertil kommer, at væsentlige individuelle karakteristika med betydning for uddannelsestilbøjeligheden ikke foreligger så langt tilbage i tid, herunder navnlig karaktergennemsnit ved folkeskolens afgangsprøve.

De datamæssige begrænsninger vil i givet fald få betydning for skønnet for effekten af køn på uddannelsestilbøjeligheden. Det må eksempelvis alt andet lige forventes, at den negative effekt af at være født som dreng overvurderes, hvis det ikke er muligt at kontrollere for, at drenge i gennemsnit opnår et lavere karaktergennemsnit ved afslutningen af grundskolen end piger.

Under alle omstændigheder er det værd at bemærke, at analysens design beror på forskelle mellem søskende, hvorfor der vil skulle identificeres søskendegrupper født over en årrække. I praksis vil en analyse af udviklingen i effektens størrelse over tid således bero på en analyse af søskendegrupper født i intervaller svarende til i *Ulighedsredøgørelsen 2020*, fx fra 1985-1990, 1986-1991 og 1992-1997. En tilsvarende analyse ville således ikke umiddelbart kunne gennemføres for hvert enkelt år i en 20-årig periode.

Med venlig hilsen

Morten Bødskov
Fungerende finansminister